

vandaag De nieuwe armen

Kleine wereld en minimaal budget

Een recordaantal faillissementen en bijstandsaanvragen, minder vakanties, onverkoopbare huizen. De crisis eist steeds meer slachtoffers. Jongeren die hun baan kwijtraken, kunnen zomaar in de opvang belanden. Deel 2 van een serie over mensen in financiële nood: de werkloze bakkersknecht Niels Barelds (23).

Rob Pietersen

Hij klaagt niet. Hij praat sowieso niet graag namelijk. Niels Barelds (23) is een stille jongen, die liever niet opvalt. Die alleen-zijn verkiest boven gezelschap. Die niet veel nodig heeft om gelukkig te zijn. Maar zelfs dat is lastig, nu hij helemaal niets heeft.

Barelds woont sinds april bij 'Humanitas Onder Dak', dat noodopvang biedt aan mensen die 'door tegenslag aansluiting met de samenleving verliezen, dakloos raken en een marginaal bestaan leiden'. Op de overvolle afdeling jongeren (26 bewoners in de leeftijd tot 25 jaar) heeft hij nu een eigen kamertje, met keukenblok en douche. En 35 euro leefgeld per week, voor alle boodschappen. "Het kan. Als je een beetje voorzichtig doet en goed op zoek gaat naar aanbiedingen. Ik eet twee keer per week vlees, gemiddeld één keer in de twee weken fruit. Dat is gewoon te duur. En ik heb geluk dat ik elke week een keer bij mijn vader, en een keer bij mijn broer kan mee-eten."

Veertienhonderd bruto verdiende hij tot maart 2012 als bakkersknecht, hij huurde een kamertje voor 260 euro en trakteerde zichzelf regelmatig op een nieuw computerspel. Meer was er niet nodig om Barelds toen tevreden te stellen. Er waren geen dromen over mooie vakanties, geen wensen voor wat betreft een smartphone, dure hebbedingetjes of merkkleding. Wat overbleef, zette hij opzij. Voor later. Om ooit een eigen ambachtelijke bakkerij te beginnen.

"Zo zijn we opgevoed, er was nooit veel. Mijn laatste vakantie? Een weekje op de camping met mijn moeder, vijf, zes jaar geleden. Mijn duurste aankoop de afgelopen jaren? Een paar games. Mijn droomauto? Voorlopig brengt mijn fiets me overal. En als ik voor een nieuwe baan echt een auto nodig heb, dan eentje met vier wielen die me van a naar b brengt."

De nieuwe baan. Daar is hij naarstig naar op zoek. De overzichtelijke, geruststellende, tevreden stemmende tijd van veertienhonderd bruto is helaas voorbij. Vorig jaar maart verloor de Enschedeër zijn baan, door een faillissement van de bakkerij.

Hij vroeg een uitkering aan, maar nog voordat dat rond was, vond hij iets nieuws. Het duurde echter niet lang: "Het klikte niet zo met die bakker." Hij meldde zich opnieuw bij het UWV, de uitkering laat zestien maanden later, door allerlei administratieve rompslomp, nog

Niels Barelds: 'Ik eet eens in de twee weken fruit. Dat is gewoon te duur.' FOTO JÖRGEN CARIS

Twee werkloze broers in een kleine woonruimte. Dat leverde spanningen op.

steeds op zich wachten. Barelds was inmiddels noodgedwongen bij zijn broer ingetrokken: "Mijn spaargeld was in september op, ik kon de huur niet meer betalen."

Twee werkloze broers in een kleine woonruimte. Het leverde spanningen op. "Ik kan het goed met mijn broer vinden, maar 24 uur op elkaars lip... We werden knettergek van elkaar. In april moest ik ge-

woon weg. Ik had geluk dat hier geen wachtlijst was. Ik had op dinsdag een intakegesprek, drie dagen later kon ik al verhuizen."

De persoonlijke begeleiders van Humanitas Onder Dak helpen hem zijn uitkering rond te krijgen. Dan moet hij het leefgeld terugbetalen en een regeling treffen om een opgebouwde schuld af te lossen. Barelds was namelijk slachtoffer van fraude met pgb. Hij zette een handtekening onder een aanvraagformulier voor een persoonsgebonden budget, in de veronderstelling dat hij daar psychische hulp voor zou krijgen.

De hulpverlener incasseerde dat geld, werd vervolgens failliet verklaard, Barelds kreeg er nooit hulp voor, maar moet (inclusief rente en proceskosten) nu wel 5500 euro terugbetalen. Daarbij komt nog een

betalingsachterstand van de zorgverzekering. "Alles bij elkaar is die schuld zo'n 10.000 euro. Elke twee weken komt er een aanmaning en is het bedrag weer opgelopen. Daar word ik wel eens moedeloos van."

Zijn moeder overleed in mei, na een jarenlange strijd tegen een hersentumor. Met zijn vader is het contact sinds de scheiding van zijn ouders in 1998 moeizaam, zegt hij. Vrienden heeft hij niet, zijn wereld is klein, het budget minimaal, maar klagen doet hij dus niet. "Ik heb onderweg best veel pech gehad, vind ik. Maar er is niets om me voor te schamen. Het is moeilijk een baan te vinden, maar ik probeer van alles. Bij bakkers, als schoonmaker, in de nachtproductie. Ooit komt er weer iets. Wat ik dan van mijn eerste salaris koop? Een nieuwe game. Daar heb ik nu geen geld voor."

'Opvang zit tjokvol'

Het aantal consumenten dat zijn betalingsverplichtingen niet kan nakomen, is in de afgelopen twaalf maanden met 45.000 gestegen naar 720.000. De laatste jaren is het percentage huishoudens met schulden aan één stuk door gestegen, meldt het Bureau Krediet Registratie (BKR).

De door de crisis oplopende werkloosheid is een bepalende factor bij het groeien van de betalingsachterstanden bij leningen, stelt het BKR. Het bureau constateert vooral een groeiend probleem met de betaling van energie- en telefoonrekeningen, en de huur.

Dat merkt de Federatie Opvang, brancheorganisatie voor 75 instellingen voor maatschappelijke opvang, al maanden. Volgens voorzitter Jan Laurier melden zich bij de noodopvang steeds meer 'nieuwe armen', slachtoffers van deze crisis. Opvallend is het aantal gezinnen, meestal eenoudergezinnen. "De huurtoeslagen zijn steeds lager, de huren hoger. Die gezinnen redden het op een gegeven moment niet meer. Vaak hebben ze nog een tijdje binnen hun netwerk onderdak gekregen, maar ook die netwerken staan door de aanhoudende crisis onder druk." Bijna een kwart van de opvangplekken wordt momenteel bezet door jongeren in de leeftijd tot 23 jaar. "Die zijn echt de dupe van deze crisis en nieuw beleid. Bijvoorbeeld de ingestelde wachttijd van vier weken op je eerste bijstandsuitkering. Voor de meest kwetsbaren, jongeren met weinig of geen vrienden, is dat echt een probleem. Als je niets hebt, kun je niet vier weken wachten. Daarnaast kloppen er veel jongeren met schulden bij ons aan. Door nieuwe toelatingseisen van gemeenten is het voor jongeren met een laag of onregelmatig inkomen heel moeilijk de schuldsanering in te komen."

De Federatie Opvang waarschuwt dat de opvangmogelijkheden voor nieuwe slachtoffers van de crisis onder druk staan. Laurier: "Het is kunst- en vliegwerk nu. We willen mensen het liefst natuurlijk niet op straat laten staan. Maar op veel plekken in het land zitten we hartstikke vol."

advertentie

M Ambachtelijke meubelstoffeerderij
Leerspecialist
Antiekrestauratie
Interieuradviseurs
IEDEMA & zn. **65+ KORTING**

Altijd een duidelijke, geheel vrijblijvende offerte vooraf!

Wij zijn onder andere gespecialiseerd in de bekende merken; ARTIFORT, LEOLUX, GELDERLAND, ROLF BENZ, GISPEN, PANDER, OISTERWIJK en CHESTERFIELD meubelen.

Mogen wij ons even voorstellen?

Miedema & zn. is een ouderwets vertrouwd Hollands bedrijf waarbij kwaliteit, service en persoonlijk contact nog echt bovenaan staan!! Voor al uw stoffeerwerk, leer-, antiekrestauratie en interieuradviezen bent u in onze winkels aan het beste adres.

KIM
Kwaliteits Informatie
Meubelstoffen

Bel voor meer informatie
of een vrijblijvende
afspraak bij u thuis
www.miedemaenzn.nl

Goejanverweldijk 48a
Gouda
Tel: 0182 - 599220

Kleiweg 135
Rotterdam
Tel: 010 - 2188876

Veldweg 22
Bussum
Tel: 035 - 6912905

Miedema & Leenders
Kamp 60
Amersfoort
Tel: 033 - 4723577

GRATIS HALEN EN BRENGEN
LEVERING ONDER 3 JAAR GARANTIE

CBW
CBW-erkend